

Výskyt nákaz preventabilných očkovaním v SR

Henrieta Hudečková
Mária Avdičová

ÚVZ JLF UK Martin
RÚVZ Banská Bystrica

XIV. Vakcinačný deň Slovenskej republiky, Žilina, 27.9.2008

Spôsoby ochrany nášho zdravia

- ❑ používanie bezpečnostných pásov
- ❑ umývanie rúk
- ❑ čistenie zubov
- ❑ zdravá výživa
- ❑ aktivita
- ❑ používanie krémov na opaľovanie
- ❑ primeraný oddych
- ❑ ďalšie spôsoby ?

OČKOVANIE

DETÍ :

- ❑ priorita detí
- ❑ všeobecne akceptované
- ❑ pravidelná návšteva lekára
- ❑ vývoj nových vakcín

DOSPELÝCH :

- ❑ pravidelne nenavštevujú lekára
- ❑ „široké pole pôsobnosti“:
  - ❑ možnosť rozvoja
  - ❑ vývoj nových vakcín - širšie využívanie
- ❑ riziko pri výkone povolania
- ❑ osobné riziko:
  - ❑ bývanie v endemickej oblasti
  - ❑ špecifické riziko (skupiny, cestovatelia)
  - ❑ ženy fertillného veku
  - ❑ adolescenti, mladší dospelí
  - ❑ staršie osoby

Z ČOHO VYCHÁDZAŤ PRI OČKOVANÍ ?

□ očkovanie detí

nízky až nulový výskyt ochorení
presun ochorení do vyšších vekových skupín

□ materské protilátky

otázna hladina u detí, ktorých matky neprekonali ochorenie, ale boli len očkované
nižšia hladina protilátok ako po prekonaní prirodzenej infekcie
nedostatočne chránení novorodenci a dojčatá

□ dospelí :

nikdy neboli očkovaní ako dnešné deti (vedecký rozvoj – nové očkovacie látky)
imunita získaná očkovaním v detstve – časom vymizne
dospelí – vekom vnímavejší na závažné infekčné ochorenia (chrípka, pneumokokové infekcie)

□ pracovné riziko

profesionálna aktivita (riziko pri výkone povolania)

□ osobné riziko

pohlavie, vek, expozícia ochoreniam – endemická oblasť, špecifické
riziko (cestovatelia), fertilný vek žien

□ imunologické prehľady

imunologická kontrola

Imunologický prehľad (Imunological survey)

□ definícia

- reprezentatívna vzorka sér u náhodne vybranej populácie (výber podľa jednotlivých vekových skupín)
- jednorázový IP, opakované IP
- jedenoúčelové alebo mnohoúčelové vyšetrenie

□ cieľ

- získať obraz o dynamike protilátok

□ praktické využitie

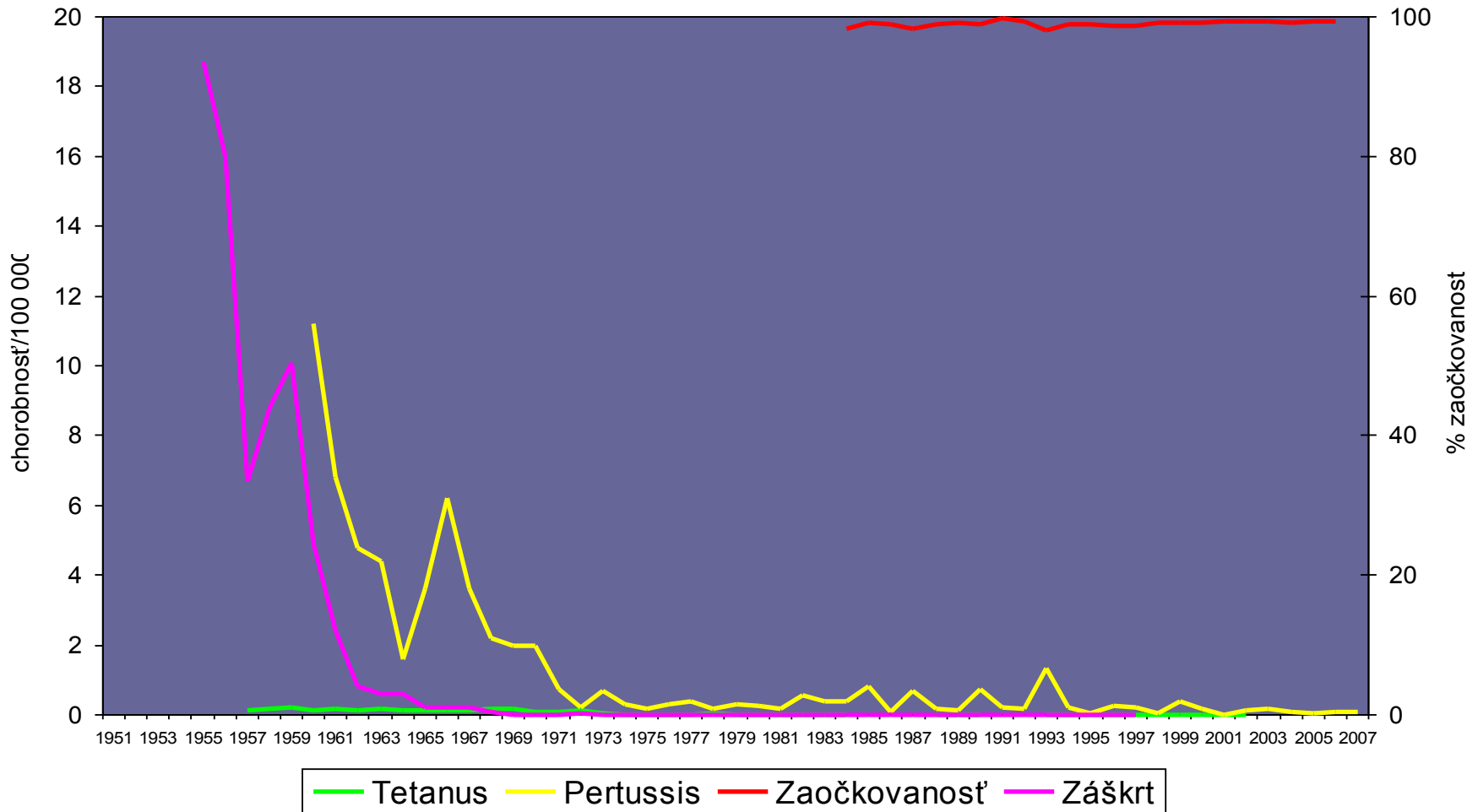
- podnet:
  - pre zmeny v očkovacom kalendári
  - pre zavedenie nových očkovacích látok, nových očkovacích stratégií
  - pre zmeny v zložení vakcín
- poukazujú na nedostatky a závady v očkovaní
- podklady pre epidemiologické prognózy

Prečo očkovať ?

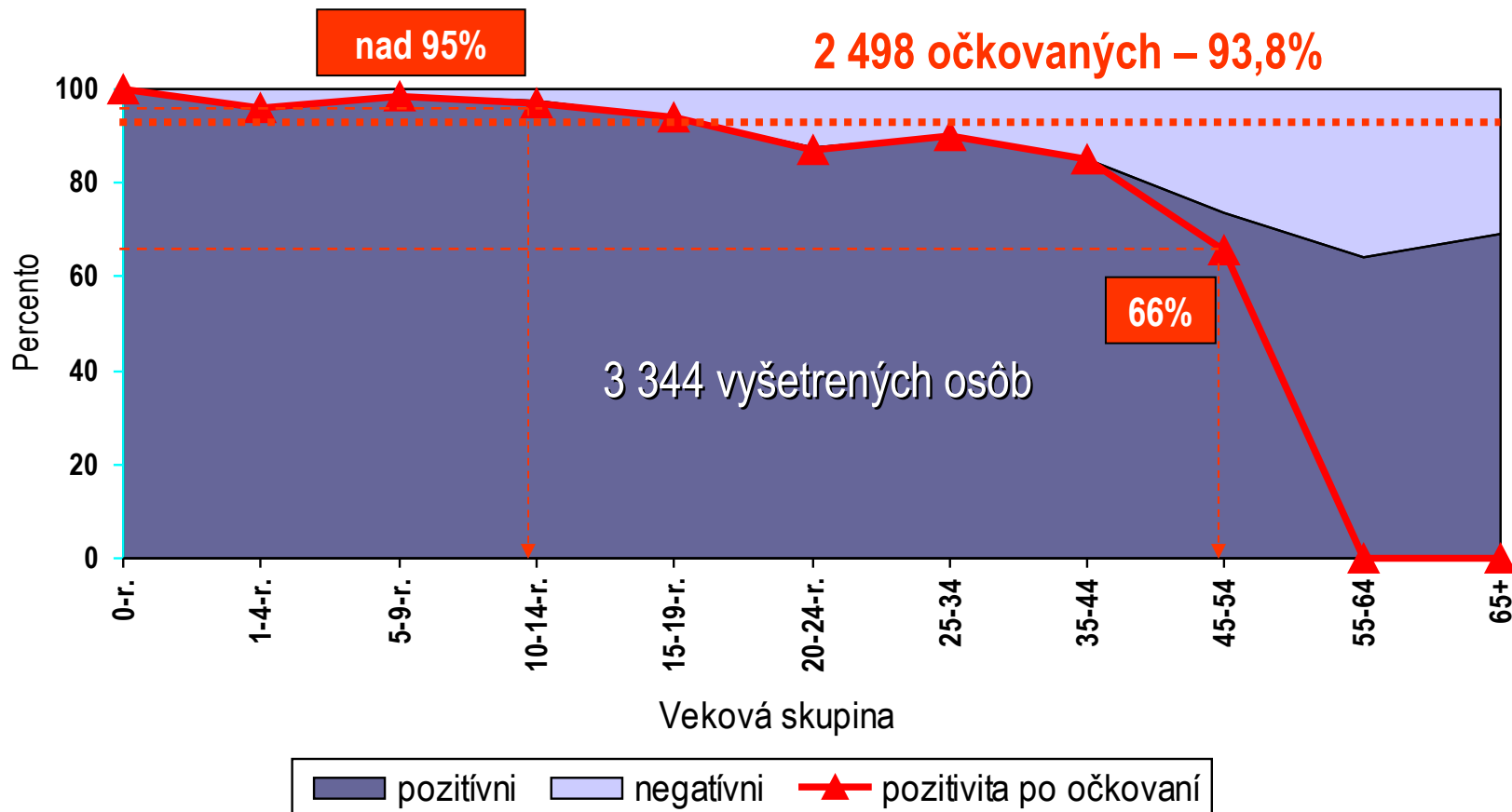
Ochorenie	Priemerný počet ochorení pred zavedením očkovania	Počet ochorení v roku 2007	Pokles v %
Diftéria	2 656	0	- 100,0
Tetanus	48	1	- 100,0
Pertussis	2 265	21	- 99,1
Polio	283	0	- 100,0
Osýpky	17 672	0	- 100,0
Ružienka	15 437	2	- 99,9
Parotitída	21 465	5	- 99,8
VHB	891	103	- 88,4
Hib meningitídy	80	3	- 96,3

ZÁŠKRT - TETANUS - PERTUSSIS

Vývoj incidencie a zaočkovanosti, SR, 1951-2007

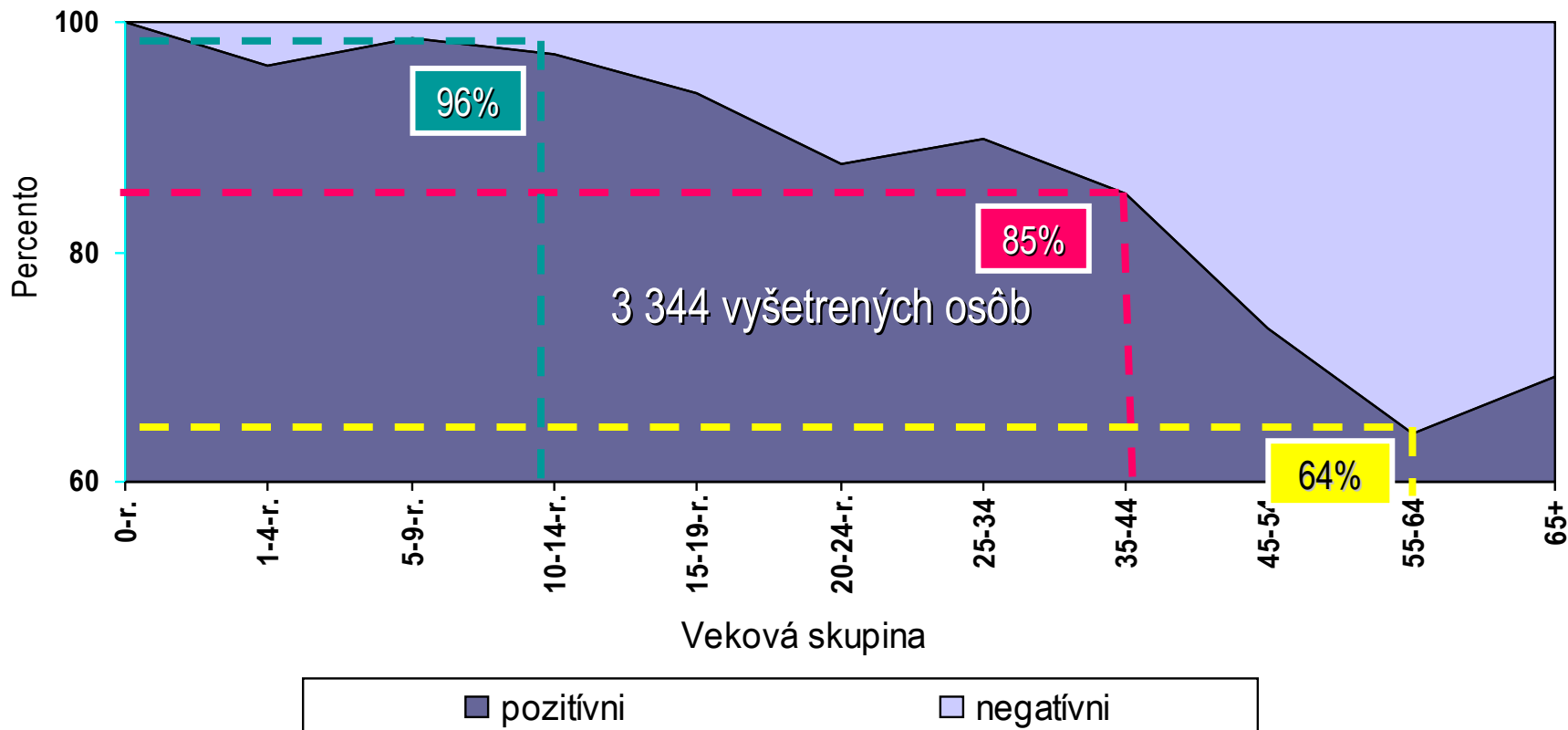
Záškrť – proporcia pozitívnych podľa vekových skupín, imunologický prehľad SR, rok 2002

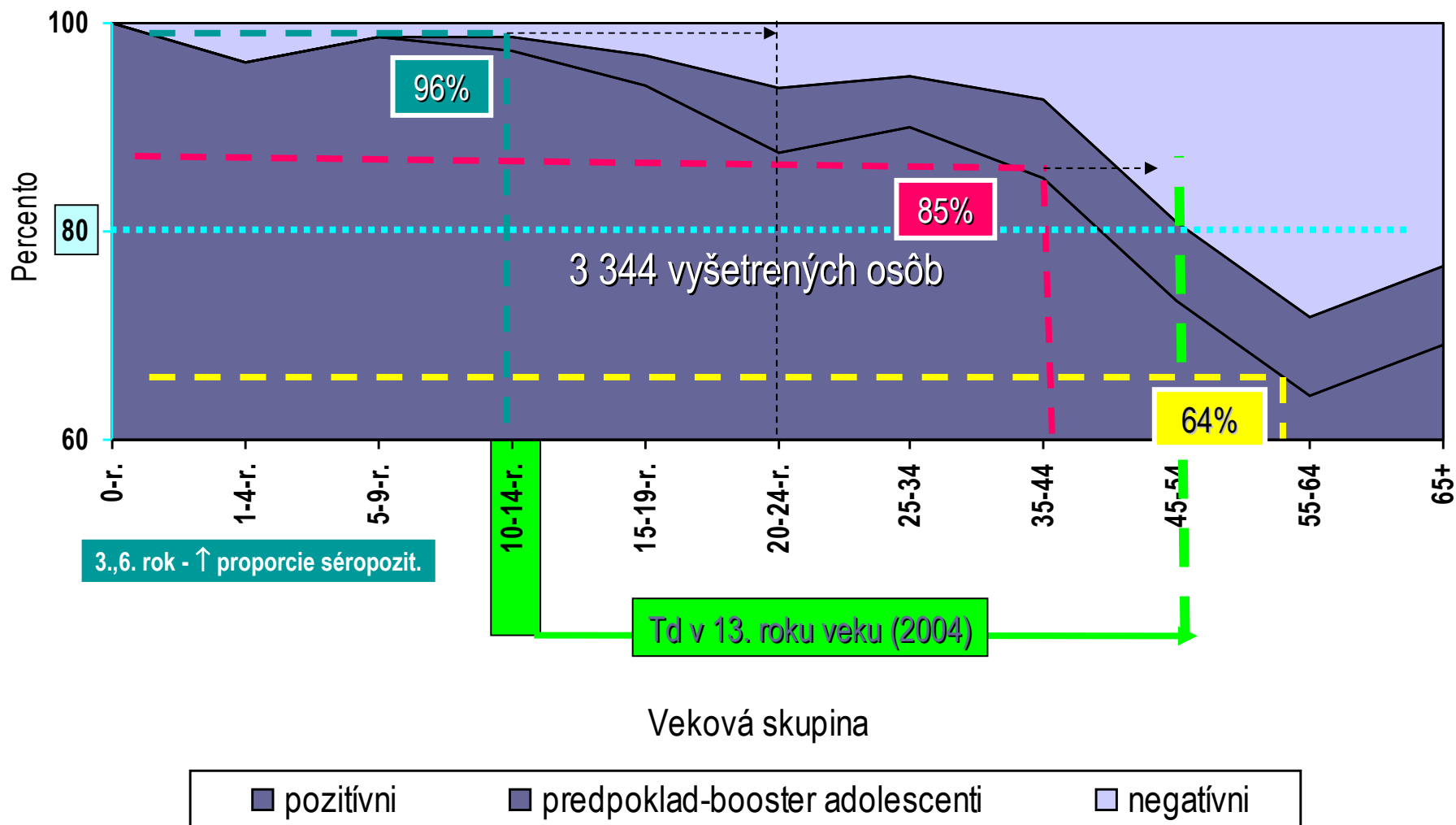
2002 - Ab $\geq$ 0,01 UI/ml 89,9 %
 1997 - Ab $\geq$ 0,01 UI/ml 88,8 %

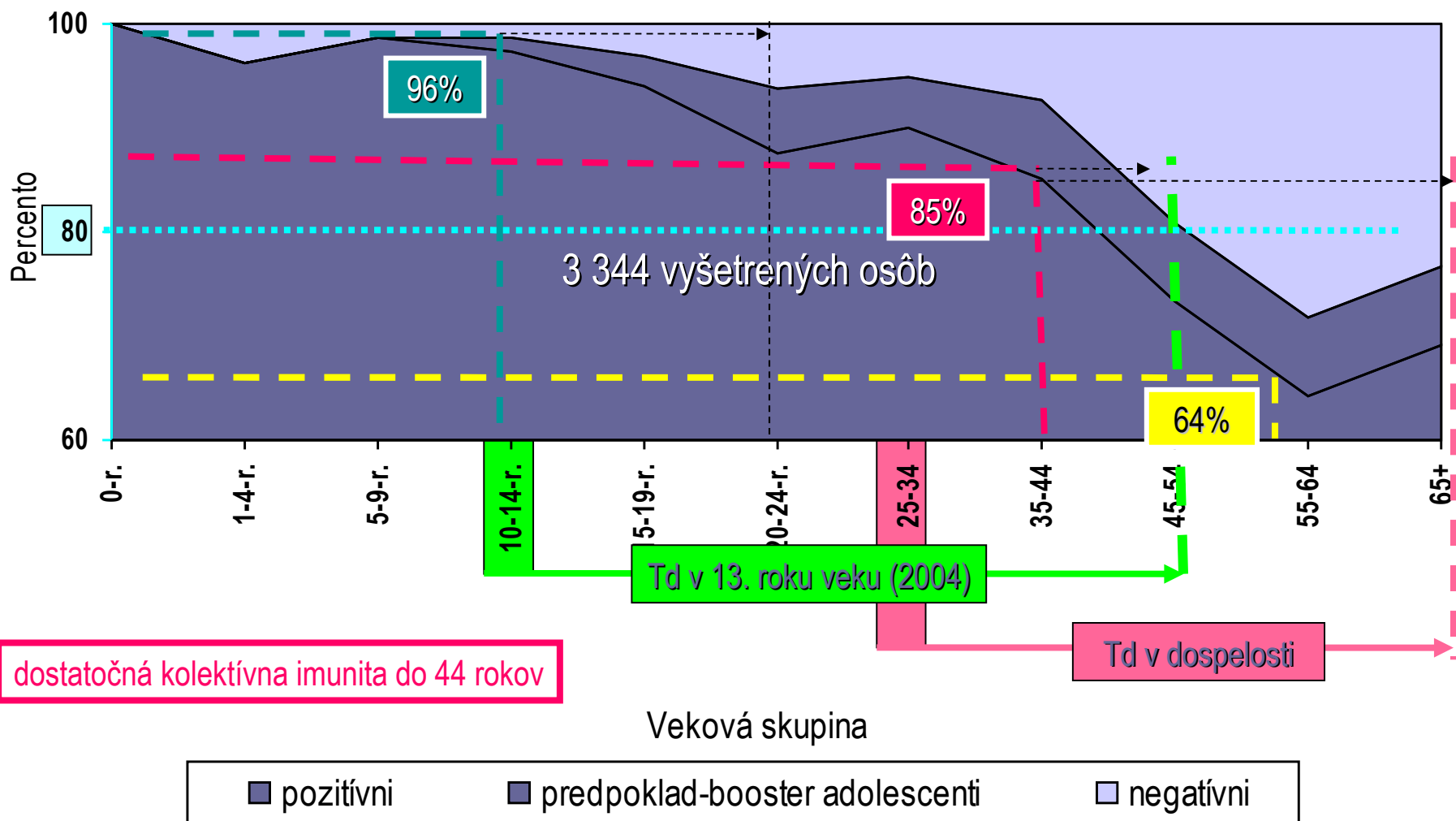
Záškrť – proporcia pozitívnych podľa vekových skupín, imunologický prehľad SR, rok 2002.

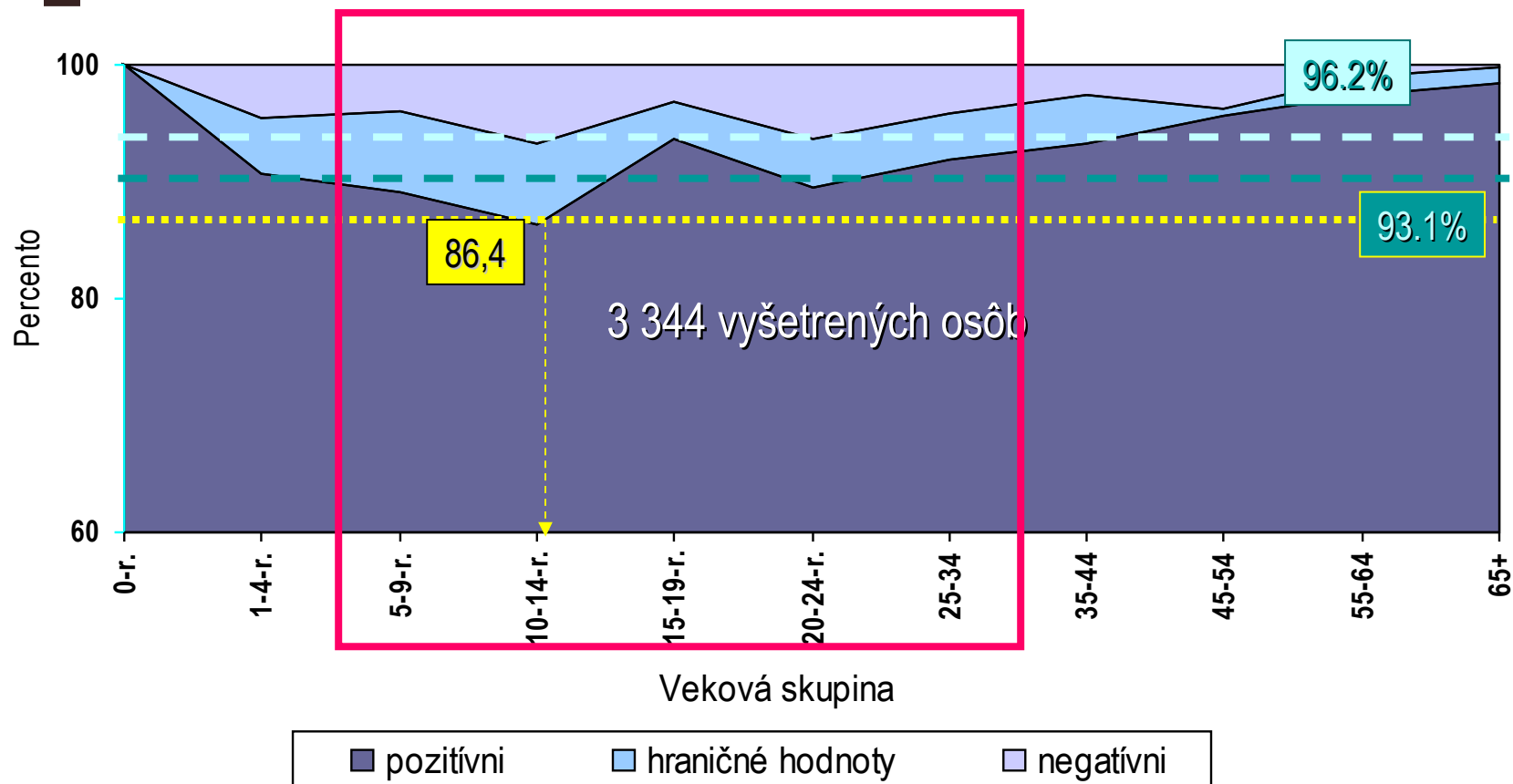
Záškrť – proporcia pozitívnych podľa vekových skupín, imunologický prehľad SR, rok 2002

Záškrť – proporcia pozitívnych podľa vekových skupín, imunologický prehľad SR, rok 2002

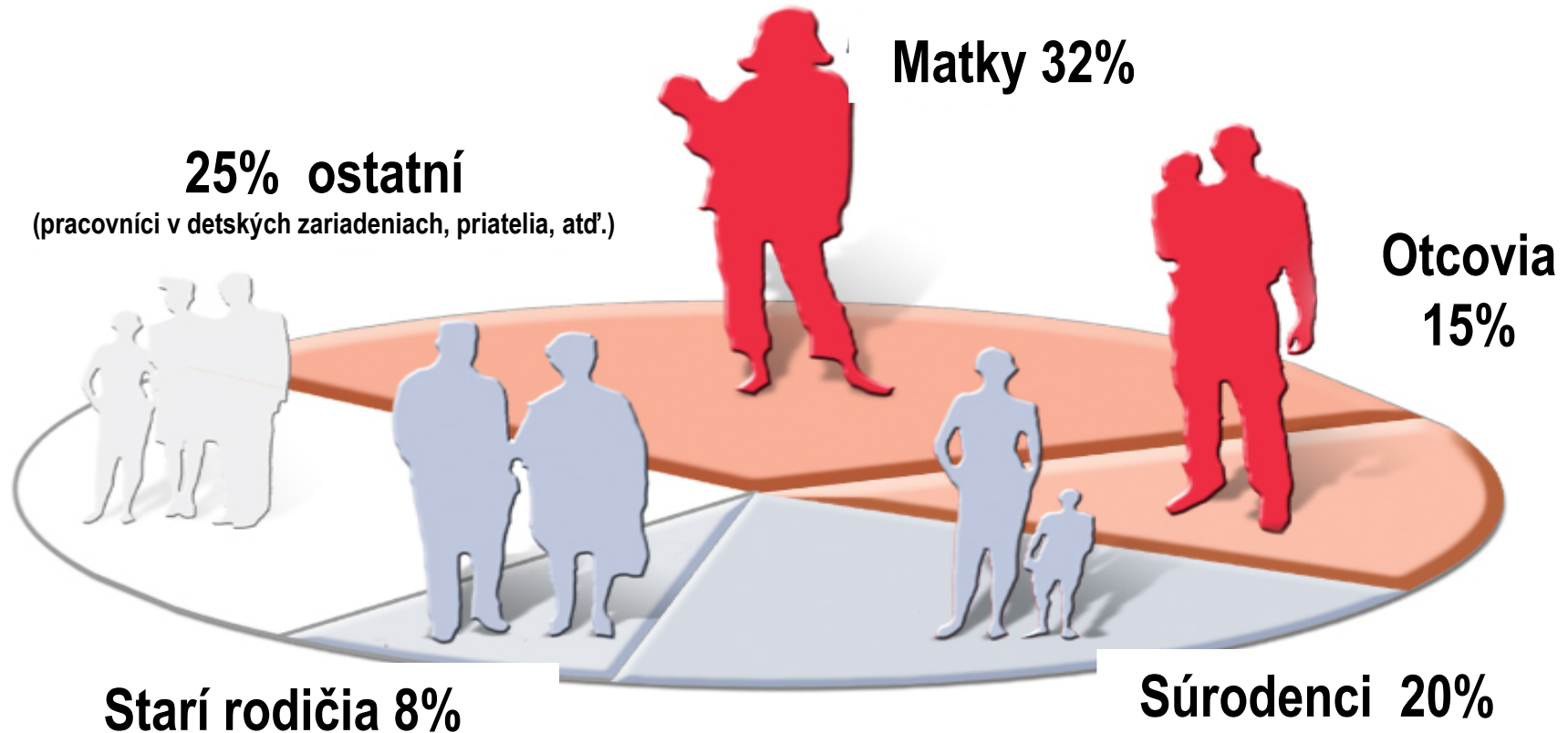
Čierny kašeľ - proporcia pozitívnych podľa vekových skupín, imunologický prehľad SR, rok 2002, (ELISA)

TdPa v 13. roku veku ?
TdPa v dospelosti ?

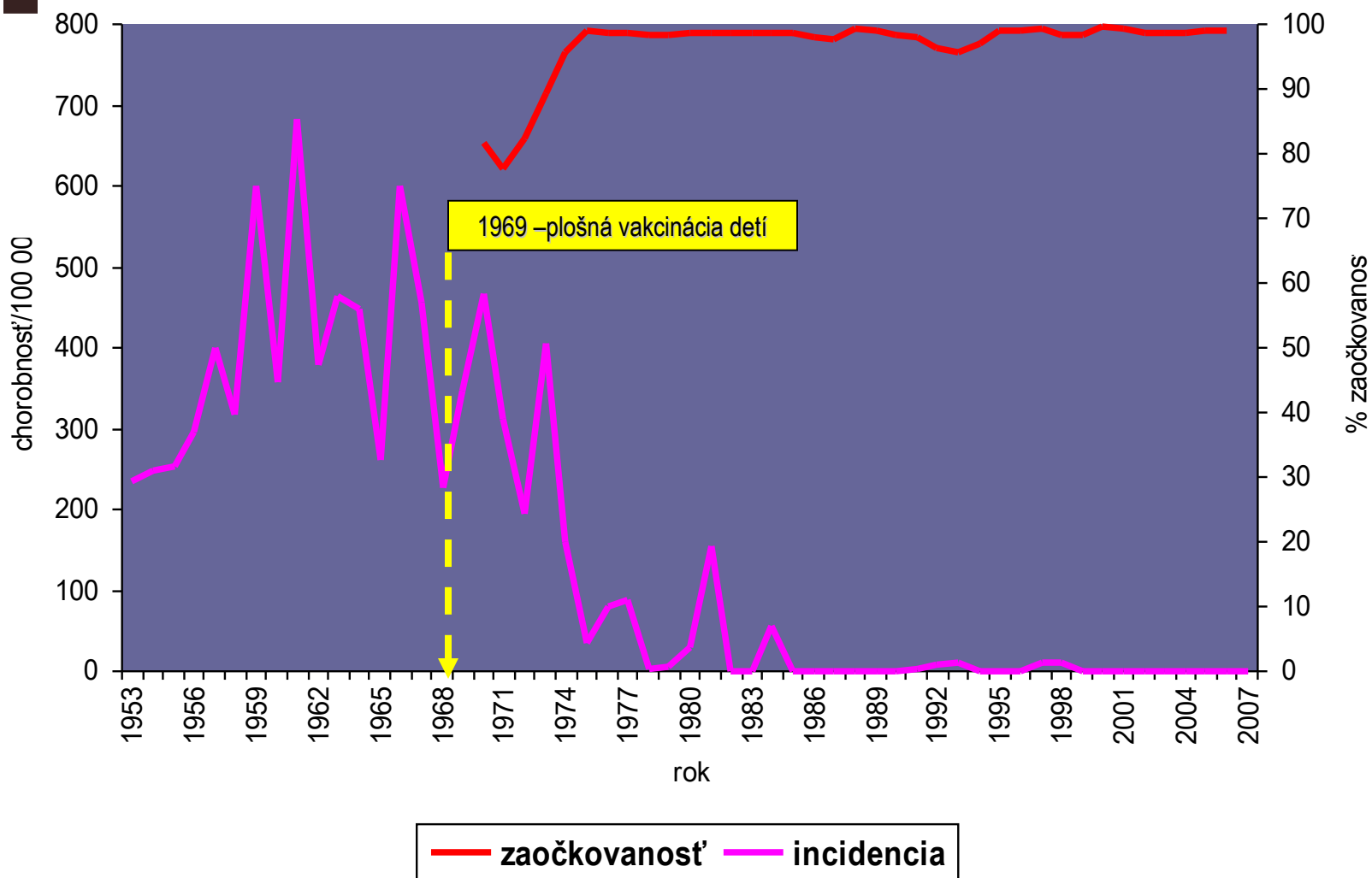
Pertussis - prameň pôvodcu nákazy

n=264 cases

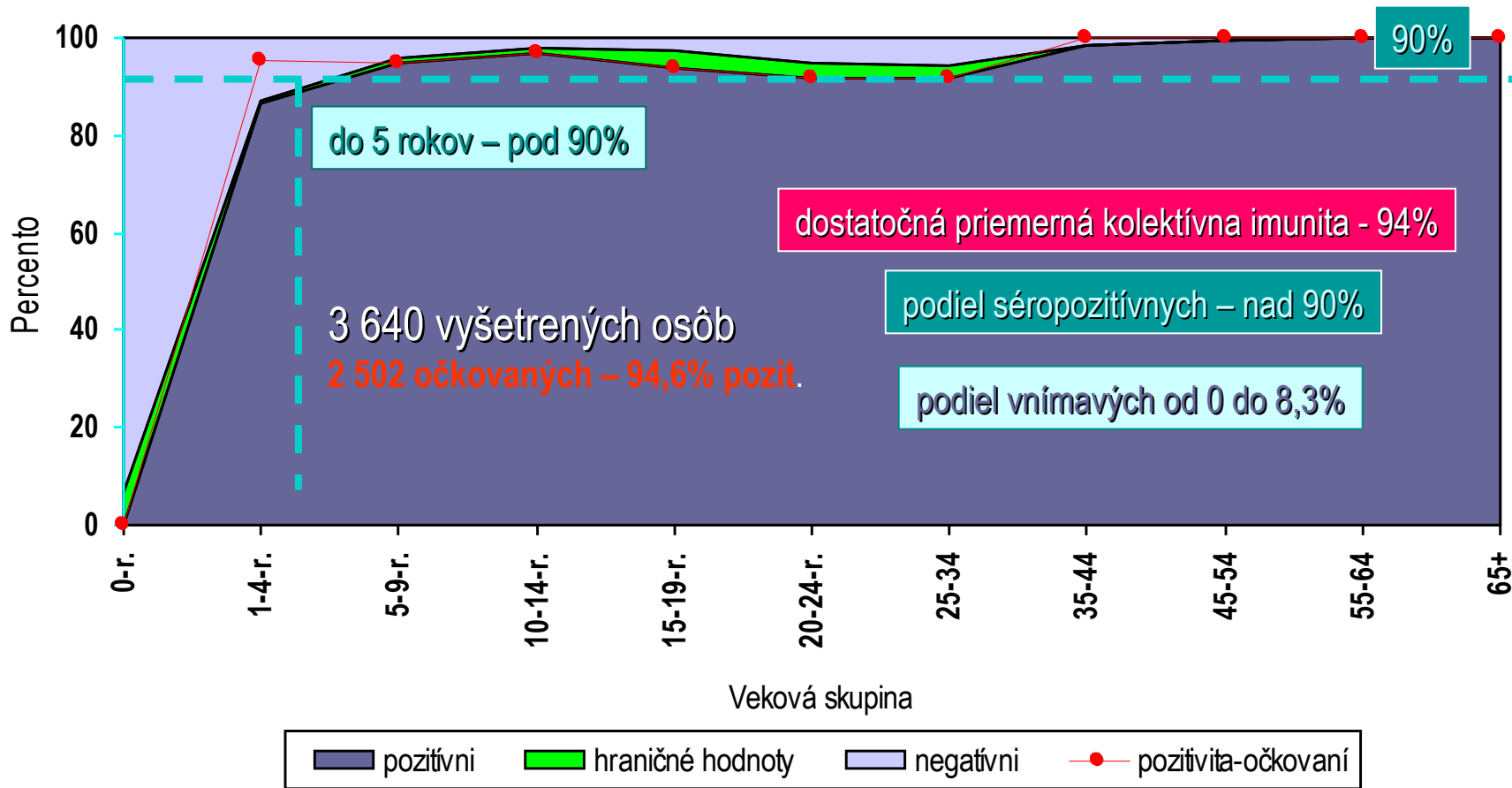

OSÝPKY

Vývoj incidencie a zaočkovanosti, SR, 1951-2007

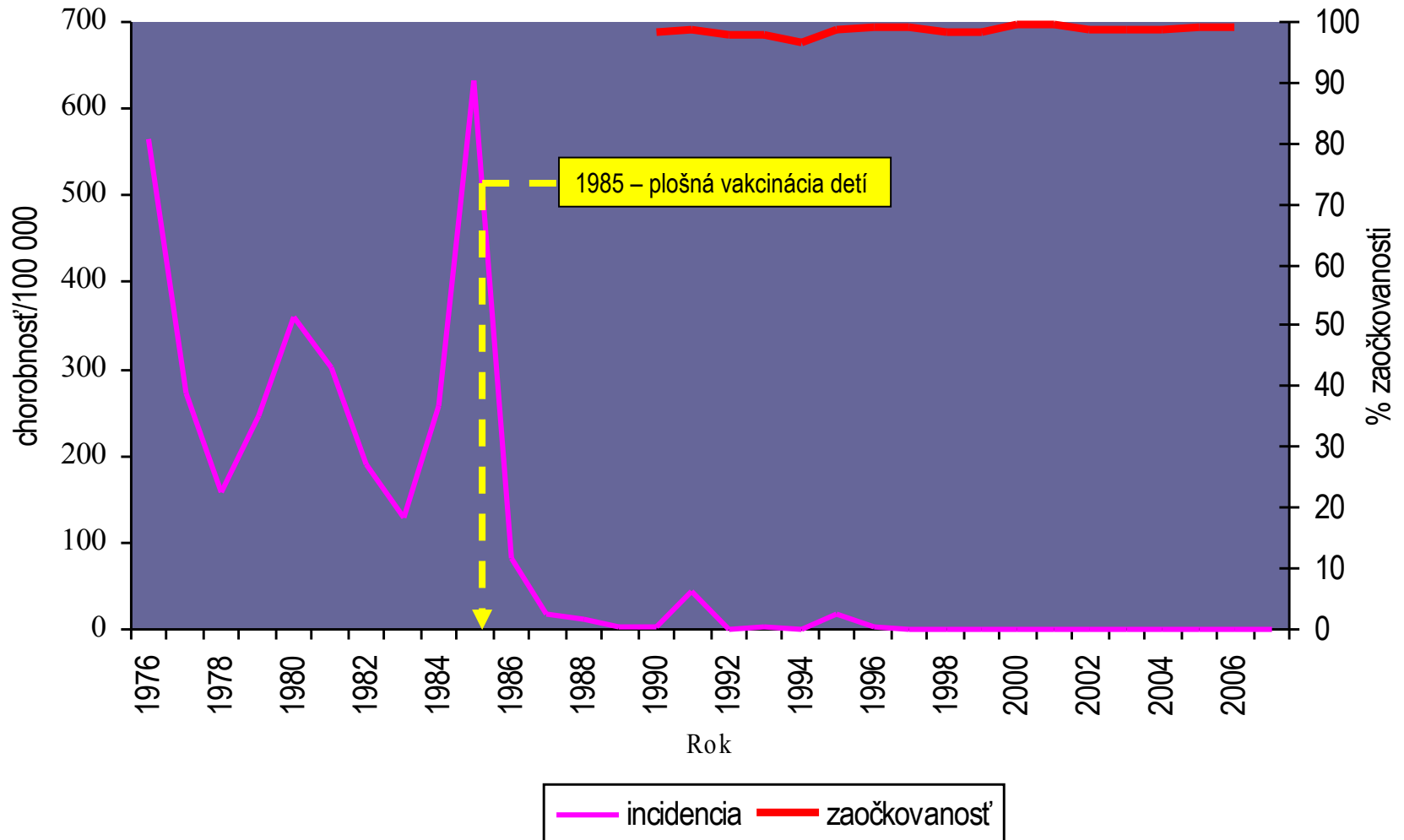
Osýpky - proporcia pozitívnych podľa vekových skupín, imunologický prehľad SR, rok 2002.

Správna očkovacia schéma a dobrá účinnosť kombinovaných vakcín MMR

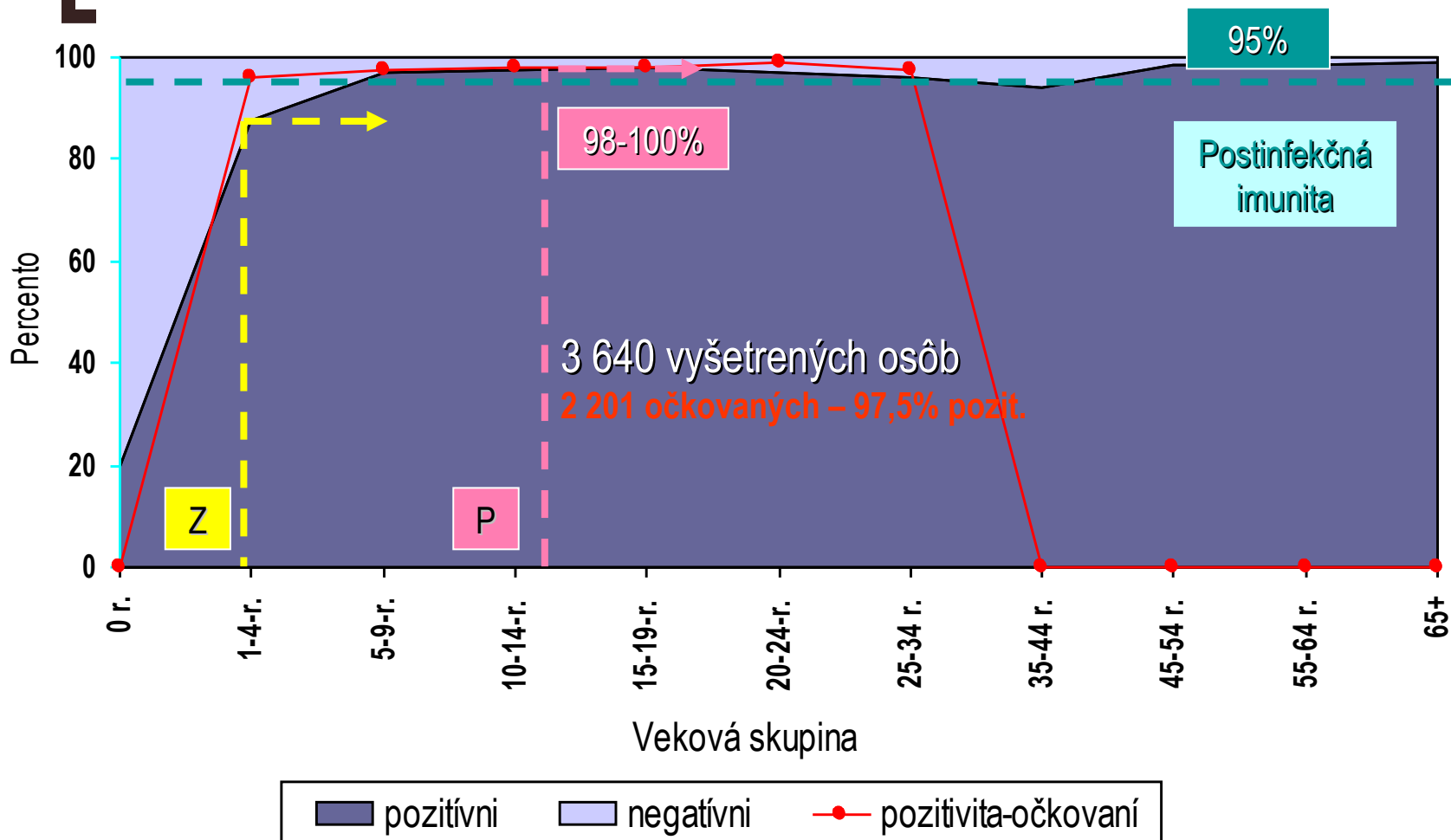
RUŽIENKA

Vývoj incidencie a zaočkovanosti, SR, 1976-2007

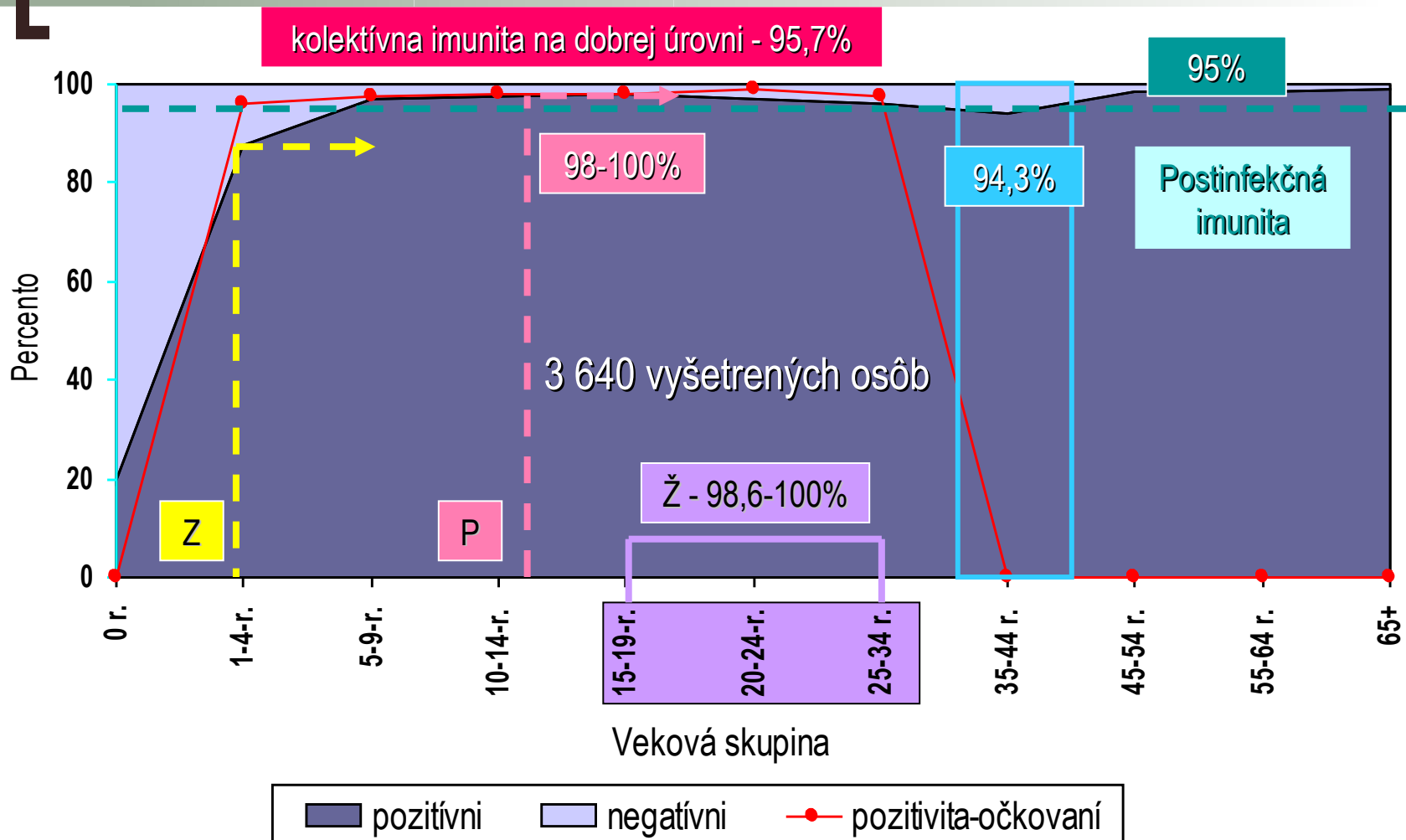

Ružienka- proporcia pozitívnych podľa vekových skupín, imunologický prehľad SR, rok 2002.

Správna očkovačia schéma a dobrá účinnosť kombinovaných vakcín MMR

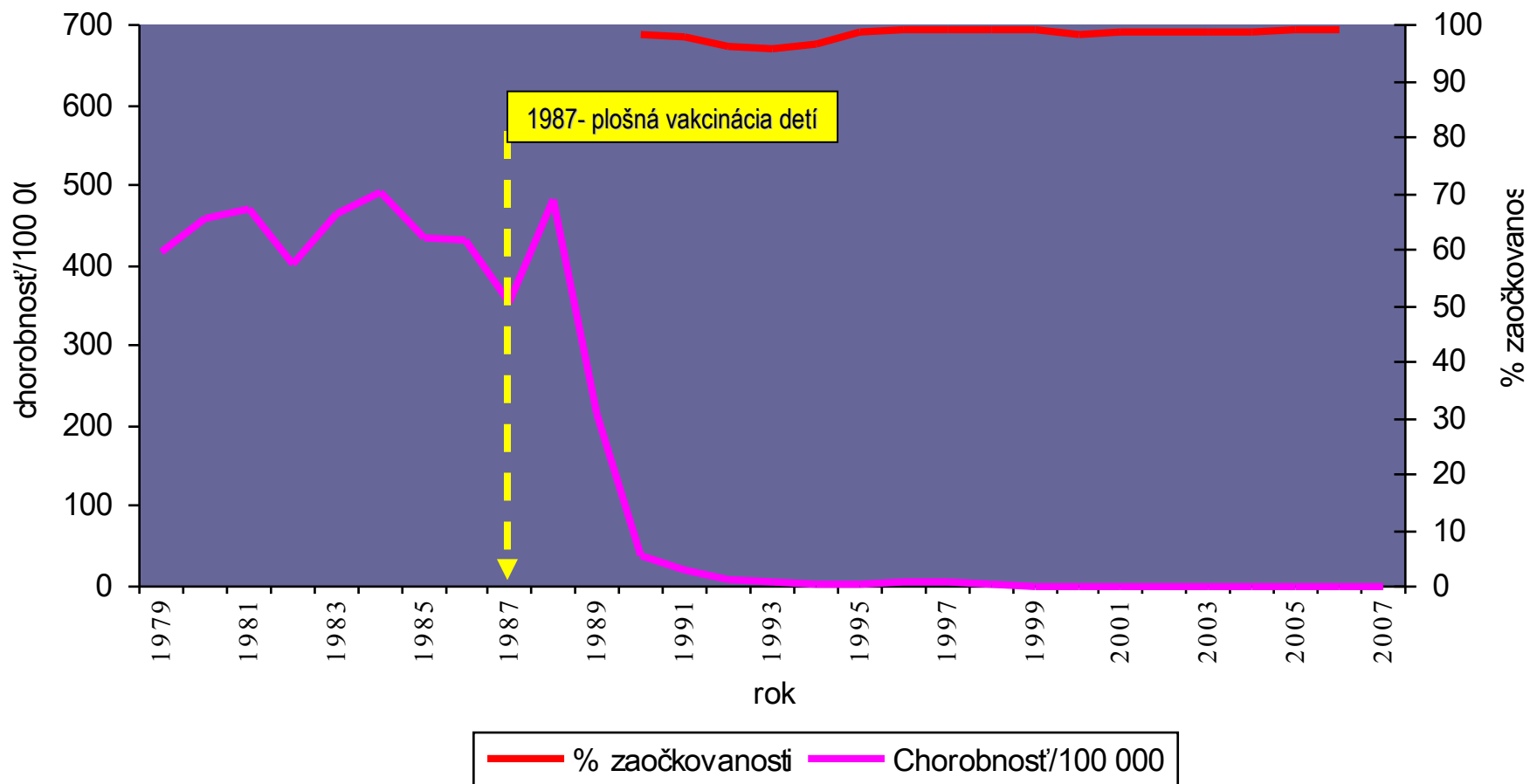
Ružienka- proporcia pozitívnych podľa vekových skupín, imunologický prehľad SR, rok 2002.

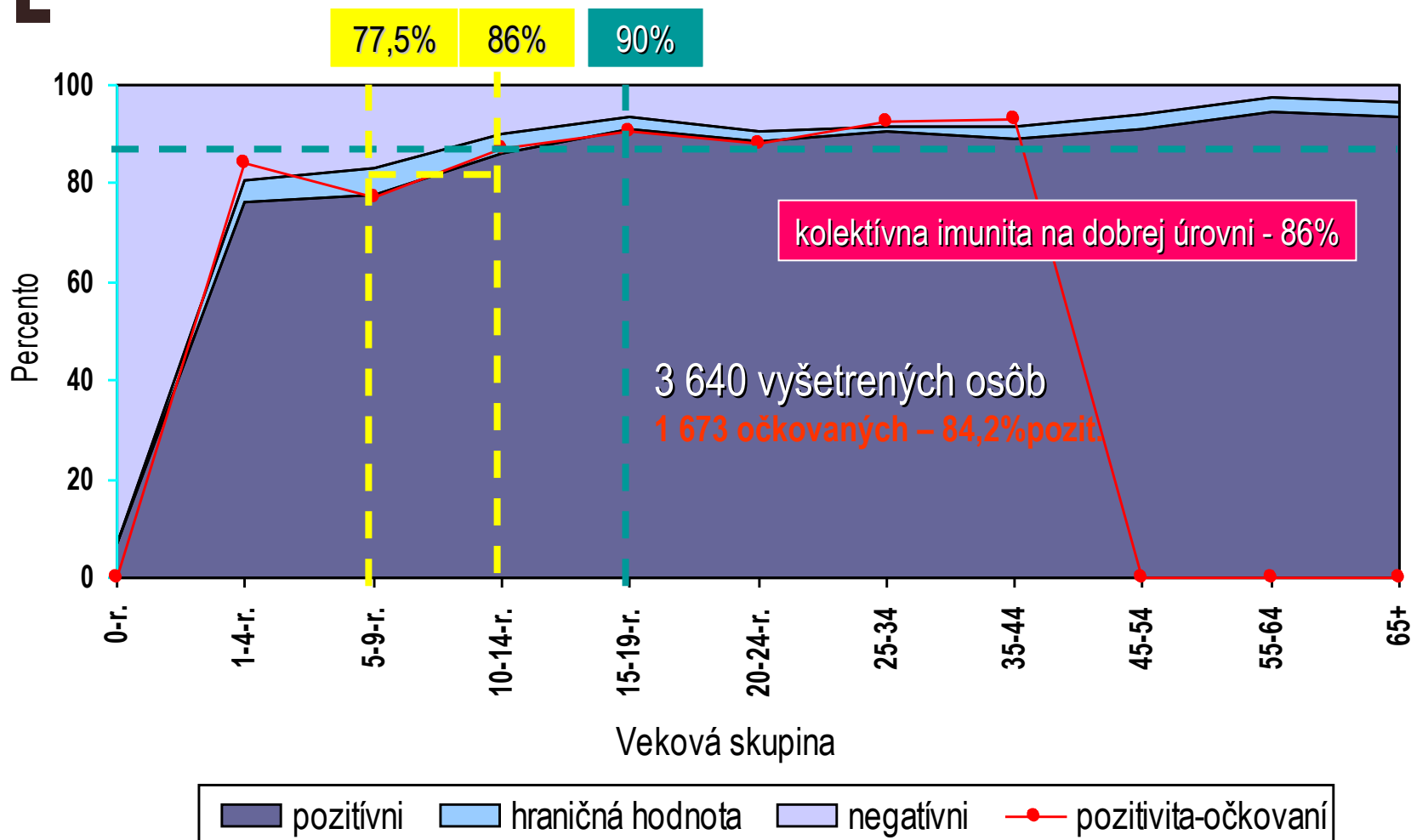
Správna očkovacia schéma a dobrá účinnosť kombinovaných vakcín MMR

PAROTITÍDA

Vývoj incidencie a zaočkovanosti, SR, 1976-2007

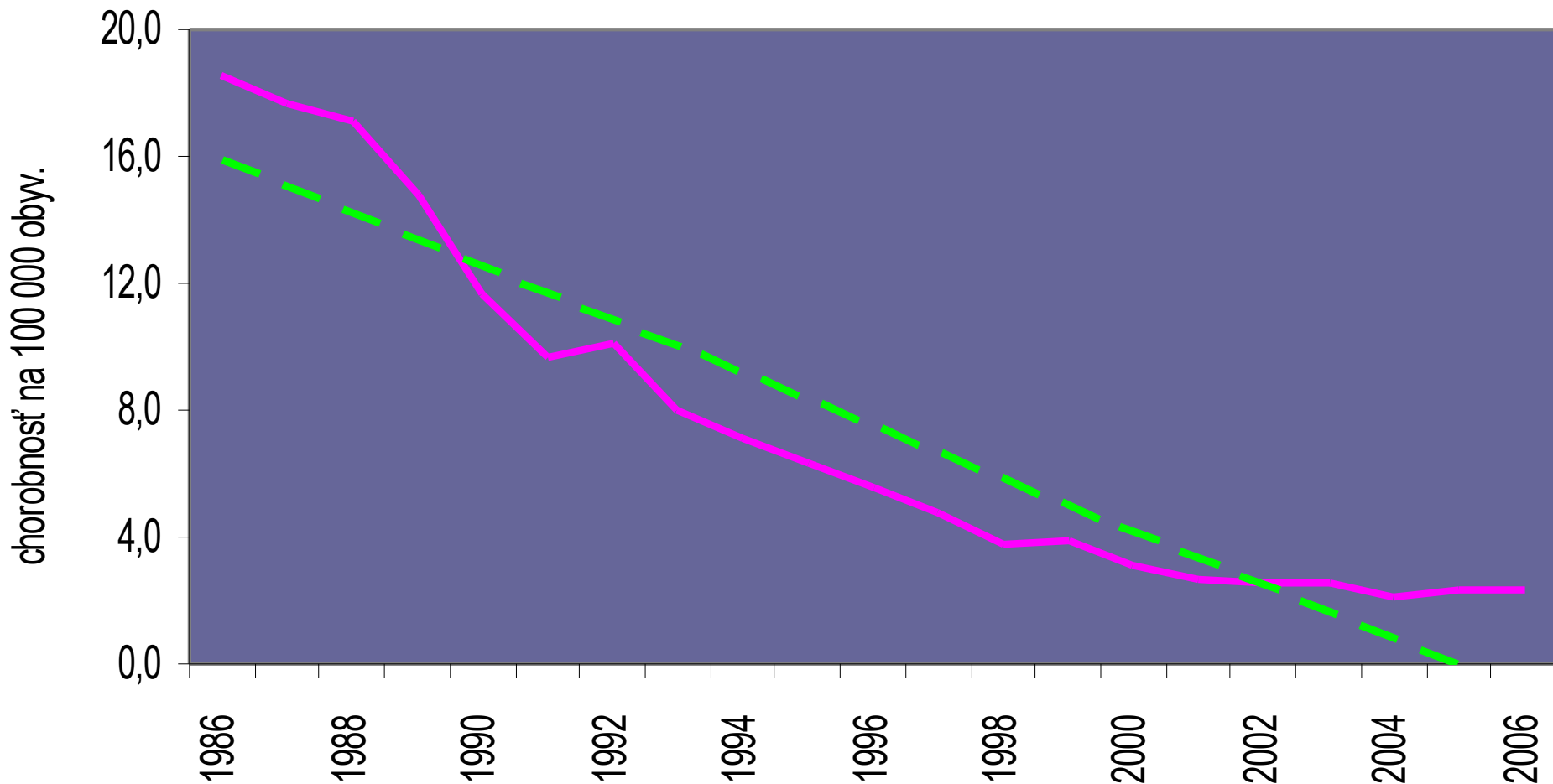
Parotitída- proporcia pozitívnych podľa vekových skupín, imunologický prehľad SR, rok 2002.

Výsledky nekorelujú s priaznivou epidemiologickou situáciou, ojedinelé ochorenia u neočkovaných

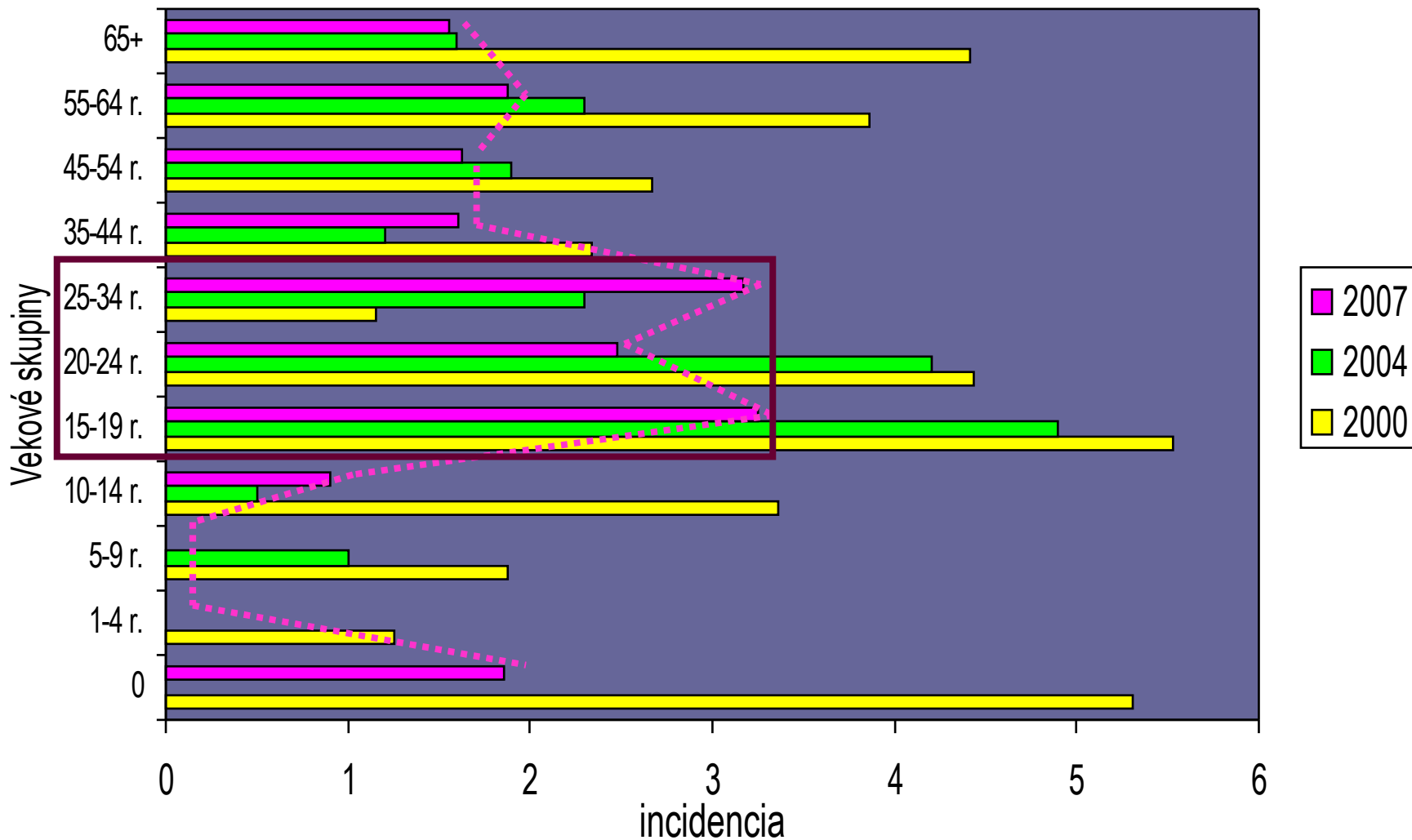
Výskyt hepatitídy typu B

Slovenská republika, 1986 - 2007

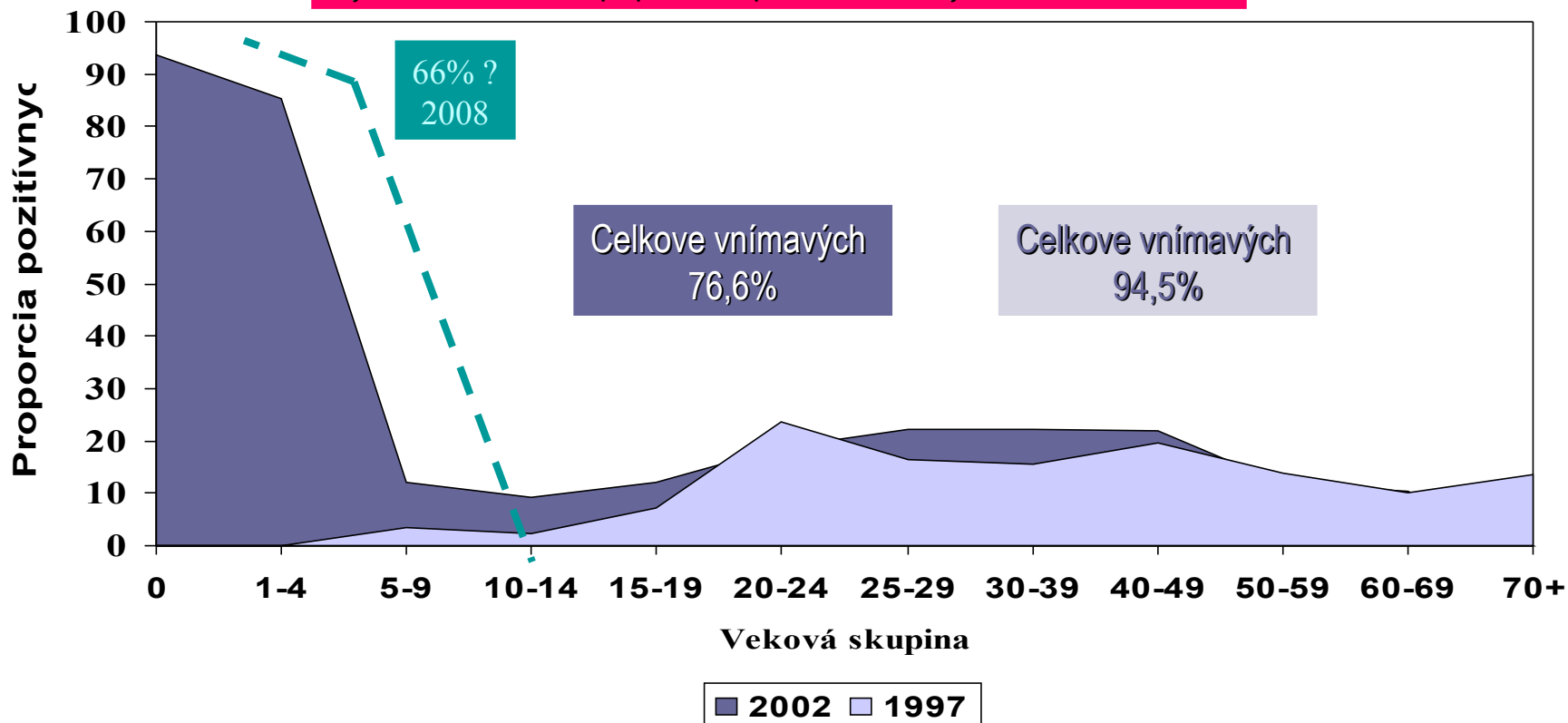
Vírusová hepatitída typu B

Vekovošpecifická chorobnosť SR, rr. 2000, 2004, 2007

VHB - proporcia pozitívnych podľa vekových skupín, imunologický prehľad SR, rr.1997 a 2002.

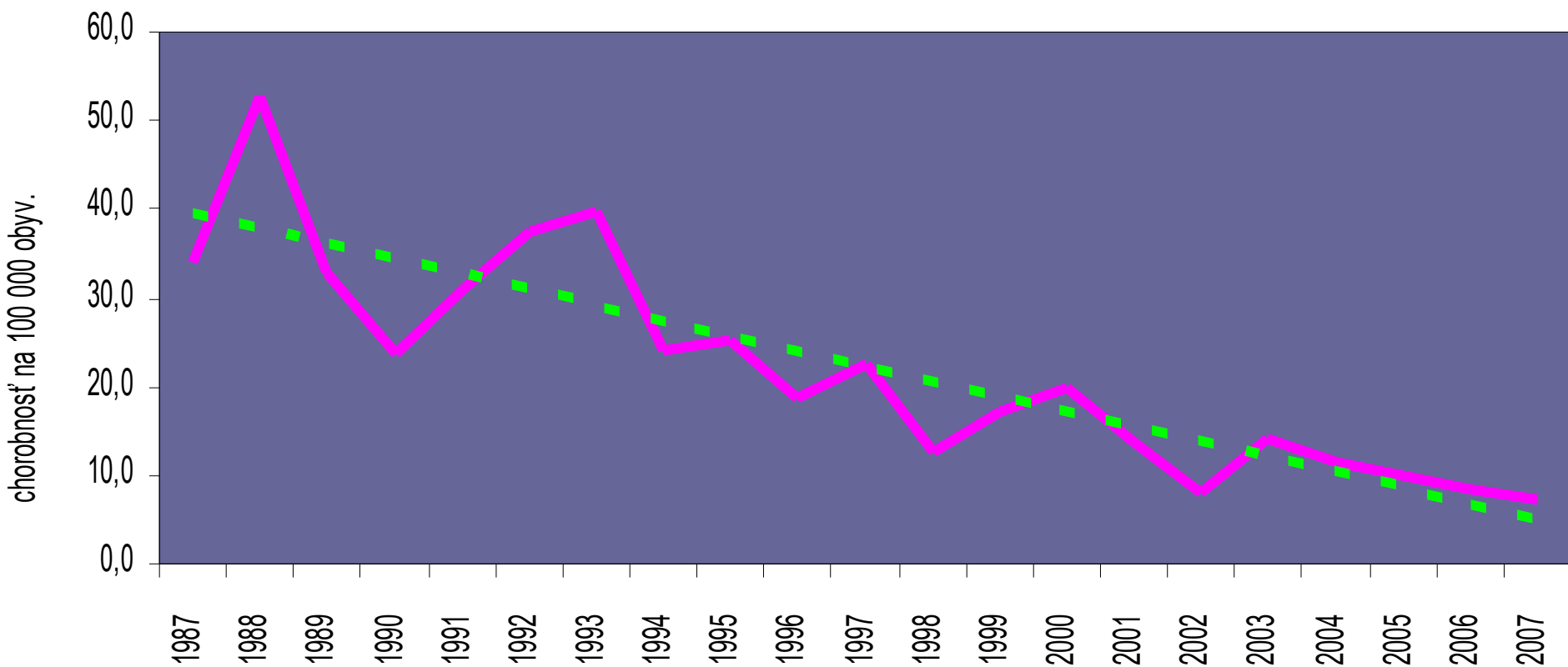
Vysoká vnímavosť populácie, podiel vnímavých klesol o 17,9%.

Podiel vnímavých osôb vďaka celoplošnému očkovaniu dojčiat významne klesá.

Výskyt hepatitídy typu A

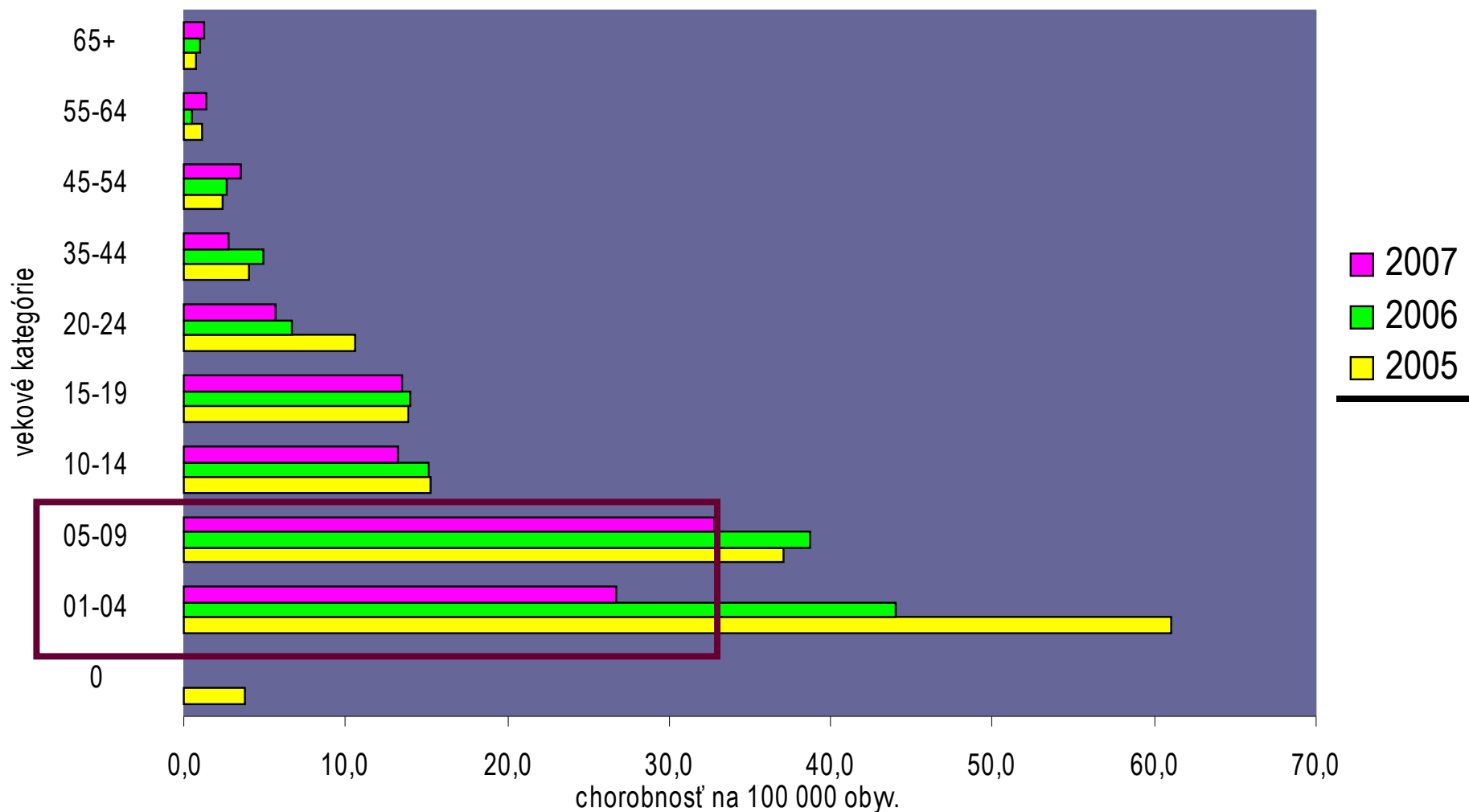
Slovenská republika, 1986 - 2007

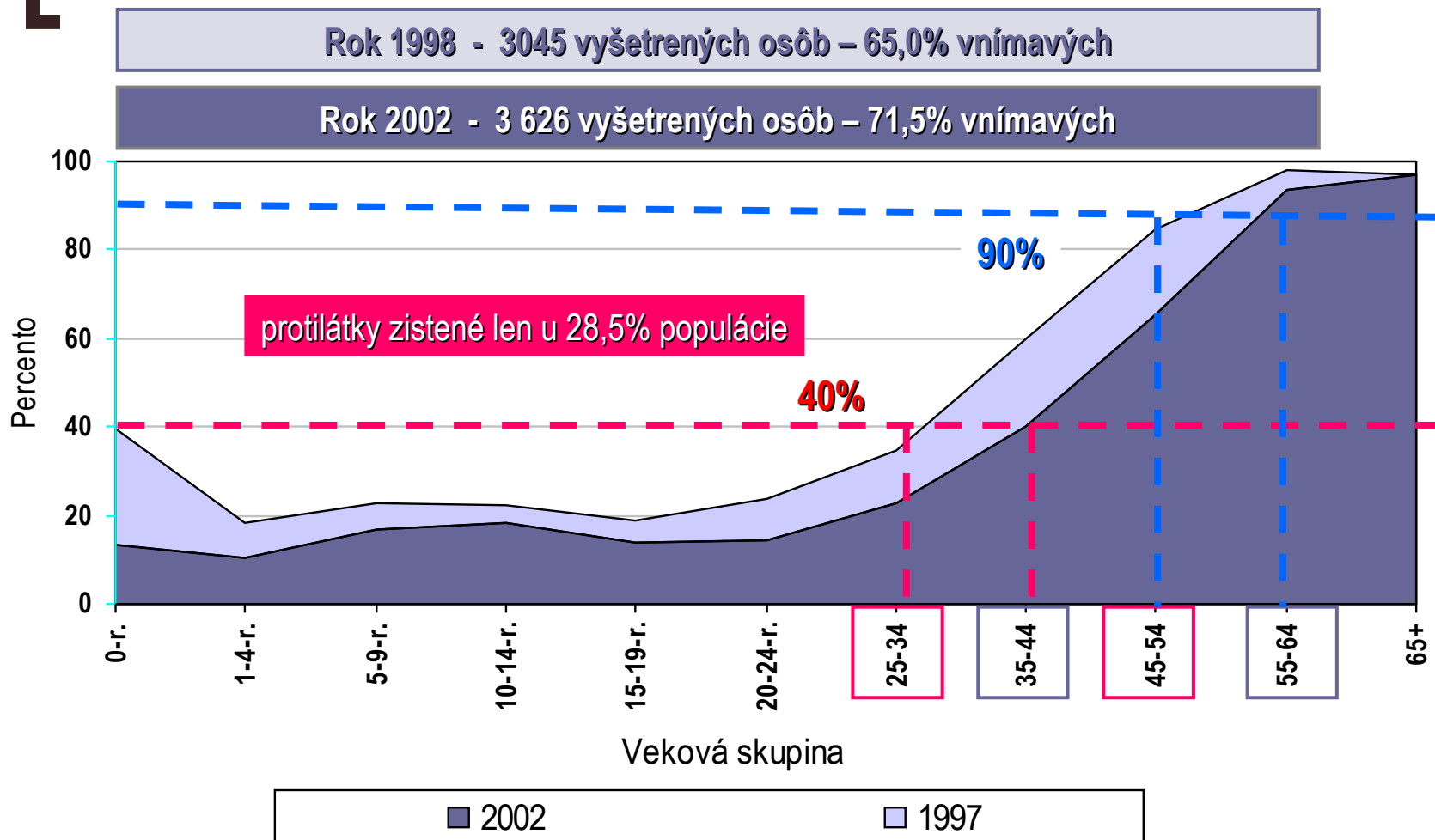

Vírusová hepatitída typu A

Vekovošpecifická chorobnosť SR, rr. 2000, 2004, 2007

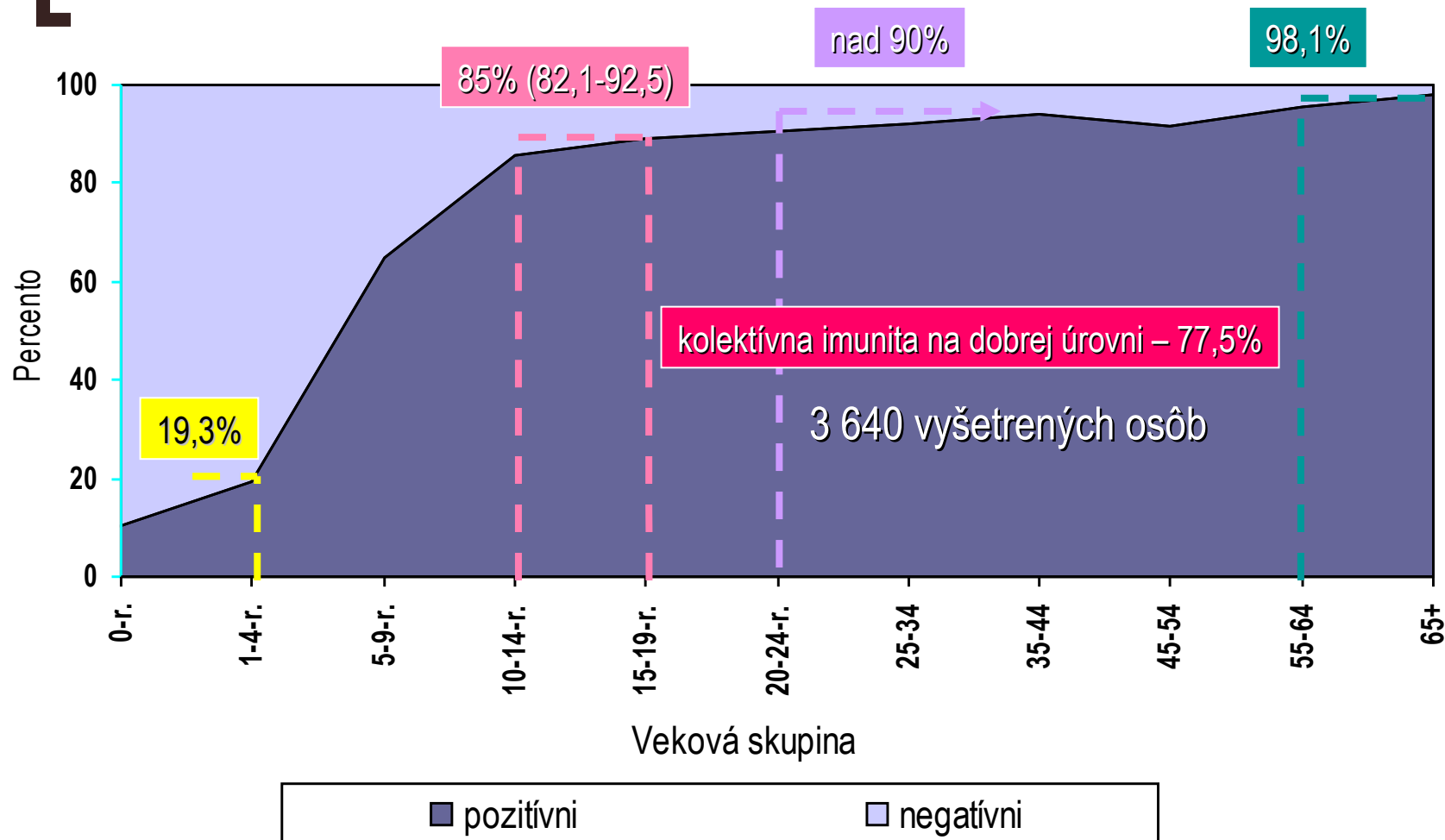

VHA - proporcia pozitívnych podľa vekových skupín, imunologický prehľad SR, rr.1997 a 2002.

Vysoká vnímavosť populácie, podiel vnímavých vzrástol o 7%.

Varicella - proporcia pozitívnych podľa vekových skupín, imunologický prehľad SR, rok 2002.

Najnižšia proporcia pozitívnych - v najmladšom veku s najvyššou chorobnosťou. Proporcija pozitívnych stúpa s vekom.

NESPRÁVNY PREDPOKLAD

- ❑ očkovanie je určené len deťom
- ❑ „očkovacie látky aplikované v detstve budú ochraňovať dospelých po zvyšok života“

DOSPELÍ :

- ❑ nikdy neboli očkovaní ako dnešné deti
- ❑ vedecký rozvoj – nové očkovacie látky (neboli v detstve)
- ❑ imunita získaná očkovaním v detstve – časom vymizne
- ❑ dospelí – vekom vnímavejší na závažné infekčné ochorenia (chrípka, pneumokokové infekcie)

ÚČINNOSŤ A PROSPEŠNOSŤ OČKOVANIA

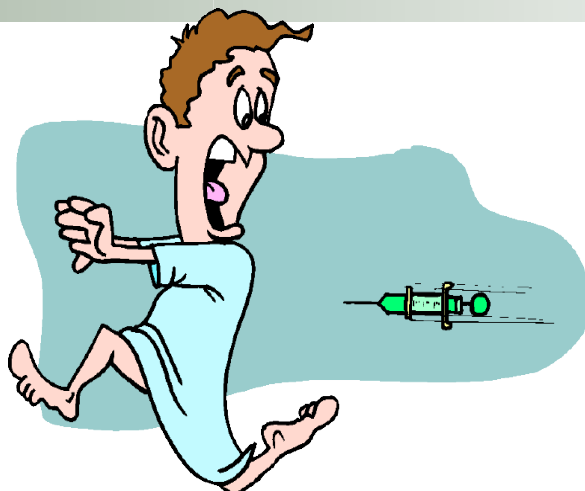
- **jednotlivec** :
  - osobný prospech
- **zamestnávateľ** :
  - absencia a strata produktivity
- **zdravotníctvo** :
  - ušetrené priame náklady na liečbe – iné investície
- **spoločnosť** :
  - zlepšenie zdravotného stavu obyvateľstva (PYLL, QALYs)

Záver

- význam vakcinácie - narastá
- individuálny prístup
- z hľadiska VZ:
  - inovácia očkovacích látok
  - úpravy a posilnenie imunizačných programov
  - kontrola infekčných ochorení

[

]

očkovníe nie je len pre deti

Đakujem za pozornost

